

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

• HVAR 8 DAG •

ILLUSTRERADT

MAGASIN

UPPSALA DOMKYRKA OCH SLOTT. — FOTO. HALLDIN, STHLM.

II^{TE} ÅRG.

DEN 27 FEBRUARI 1910.

N° 22

Amm Margret Hosmgren

ANN MARGRET HOLMGREN.

TILL PORTRÄTTET Å FÖREGÅENDE SIDA.

I rösträttssträfvandens historia kunna särskiljas två huvudlinier. Den ena har sin utgångspunkt i individen, den andra i samhället. Båda utmynna i krafvet på allmän rösträtt. Men den ena söker begrundningen till densamma i *personlighetens*, den *enskilde* statsborgarens *naturliga rätt* att öfva medinflytande på styrelsen af den stat, hvaraf han är medlem, medan den andra motiverar samma kraf därmed, att *statens* väl kräver, att de enskilde medborgarnes medverkan tages i anspråk för dess styrelse. Den förra riktningen utmynnar följdriktigt i lika rösträtt för män och kvinnor; den senare ser ingen principiell grund, hvarför icke staten från synpunkten af sin fördel kan uppställa hvilken gränslinie för rösträtten som helst utan att därmed sára individuella rättigheter. Den kräver allmän rösträtt för män, emedan det för staten måste anses angeläget, att *alla samhällsklasser* tagas i anspråk för uppnåendet af statsändamålet. Men den gör spörsmålet om kvinnans rösträtt berodande af en särskild betraktelse, huruvida en dylik rösträtt, hvilken från denna ståndpunkt är liktydig med en åtminstone moralisk röstpplikt, medför sådana dessförutan oupphinneliga fördelar, att dessa uppväga de uppoffringar i tid och möda, som åtföljas af denna röstpplikts utsträckande äfven till den hälft af medborgare, som enligt på könsmotsatsen grundade naturliga olikheter närmast synes hänvisad att fullgöra sina plikter mot samhället på ett annat, med rösträttens likvärdigt område, nämligen uppfostrans. Den förstnämnda riktningen kan komma till en liknande tvekan, men på en annan, ej lika följdriktig väg, den, hvilken Erik Gustaf Geijer angifver med orden: "Undantag från plikten att deltaga i representantval vill jag medgifva för kvinnan; ej såsom skulle hon sakna rättighet därtill, utan emedan det finnes ett högre moraliskt afseende, hvarför hon i allmänhet ej bör vilja utöfva den."

Det anförda må tjäna till en förklaring, hvarför det kvinnliga rösträttskrafvets historia icke sammanfaller med den manliga rösträttsrörelsens. Det kvinnliga rösträttskrafvet kommer senare och icke med samma klassintressenas våldsamma styrka. Tränger det sig i förgrunden i nutiden, sker det framför allt i kraft af enskilda kvinnors framstående personligheter. I vårt land intager i det a hänseende professorskan Ann Margret Holmgren en obestridd förstarangsplats, såsom bl. a. framgår af den hyllning af meningsfränder, hvilken kommit henne till del på hennes nyligen inträffade 60-årsdag.

Anna Margareta Holmgren är född på Hessle gård i Fitja socken af Uppsala län den 17 februari 1850, dotter till kammarherren Jakob Nils Tersmeden därstädes och hans maka i andra giftet, friherrinnan Augusta Jaquette Cederström, en dotter till generalmajoren friherre Carl Cederström och hans maka grefvinna Augusta Löwenhielm. Fadern, en systerson till ärkebiskop Carl von Rosenstein, var en man med omfattande — äfven lärd — bildning och stora politiska intressen, en af de mest framstående männen inom riddarhusets konservativa parti 1840—66 och verksam för sina idéer äfven genom författarskap, högt skattad för arbetsamhet, karaktärsfasthet, flärdlöshet och tänkesättets adel. I familjelifvet såg han sin förnämsta lycka, och en stor smärta vållades honom, då hans maka 1850 bortrycktes af döden och han ensam måste öfvertaga plikten att åt sex barn gifva den uppfostran och vård, hvaraf de voro i behof. För att bättre kunna uppfylla detta för hans hjerta dyrbara älggande flyttade han hösten 1860 till Uppsala, där han sedermera tillbragte vintrarne, hvaremot han fortfarande under somrarne vistades dels på Hessle, dels i Värmland hos svärmödrern. Här fingo barnen den

bästa undervisning, hvilken han själf sorgfälligt följde, liksom han tog liflig del i universitetsstadens vetenskapliga lif. Med sina tvänne döttrar företog han på hösten 1863 en öfver nära ett år sig sträckande utländsk resa, under hvilken längre uppehåll gjordes i Paris, Florens, Rom, Neapel och Lausanne. Hvarje dag mellan 8—12 f. m. gaf han därvid lektioner åt Ann Margret och hennes två år äldre syster Augusta Sofia, sedermera gift med den blifvande landshöfdingen Filip Boström. Kl. 12—3 användes att bese konstsamlingar och märkvärdigheter å den plats, där man för tillfället uppehöll sig, och äfven eftermiddagar och aftnar tillbragtes med bildande sällsättningar. Fru Ann Margret Holmgrens fina bildning och intagande sällskapstalanger såväl som hennes idealistiska entusiasm äro helt visst till god del i dubbel mening fädernearf.

Emellertid afled fadern 1867 och hemmet stod inför upplösning. Ann Margret skapade likvisst snart ett nytt, i det hon den 18 augusti 1869 ingick äktenskap med den redan då berömda fysiologen, färgblindhetslärans banbrytande främjare, professor Alarik Fritiof Holmgren i Uppsala. Det blef ett sällsynt lyckligt samlif, hvarom bl. a. bāres vittnesbörd af de många vackra dikter till *A. M. H.*, som offentliggjorts i mannens båda samlingar "Dikter och Tal", ett samlif, som ytterligare förljufvades af en talrik skara hoppgifvande söner och döttrar. Prof. Holmgrens hem fick emellertid betydelse icke blott för familjekretsen. Tack vare icke minst värdinnan fick det snart rykte om sig som ett af de gästfriaste och mest bildningsintresserade i Uppsala, och särskildt kom det att spela en roll under den egendomliga, för nutiden svärbegripliga kamp för studenternas rätt till fritt meningsutbyte i dagens frågor, hvilken af diskussionsföreningen Verdandi utkämpades på 1880-talet. Då det artade sig till en social förföljelse af de unge män, som i denna förening voro de mest framträdande, öppnades professorsn och professorskan Holmgrens hem för dem som en fristad, och den sistnämnda skänkte särskildt deras folkbildningssträvanden ett intresse, som bland annat gaf sig uttryck däri, att hon öfvertog redaktörsskapet af "Verdandis småskrifter". Från denna tid hågkommes professorskan Holmgren förvisso med känslor af outplånlig tacksamhet af många af de dåvarande unga studerande, som sedan blifvit män i staten.

Intill makens död, som inträffade 1897, hade Ann Margret Holmgren icke på annat sätt framträd för offentligheten, än genom de båda under signaturen *Märta Bolle* utgifna romanerna "Fru Stråle" (1894) och "När riddar Ulf suckar". Men när därefter barnen alla hunnit vuxen ålder, kastade hon sig med lif och lust in i arbetet för den svenska kvinnans rösträtt. Den första föreningen för kvinnans politiska rösträtt hade bildats i Stockholm i juni 1902 och på hösten samma år hade härtill kommit en andra i Göteborg. Men den, som ute i landsorten skulle bedriva pionjärbetet, var professorskan Holmgren. I besittning af en naturlig talarebegåfning af mindre vanlig beskaffenhet vann hon framgångar, vid hvilka hennes mjuka kvinnlighet, hennes intagande sätt, hennes ljusa och vackra tro på mänskligheten och den hjärtevärm, som från hennes föredrag strömmade till mötes, voro svärmotståndliga bundsförvanter. Från hösten 1902 till våren 1906 var hon oupphörligt stadd på resor, hållande föredrag och bildande rösträttsföreningar. Vintern 1903 företog hon t. o. m. en färd ända upp till Boden, Kiruna och Gällivare, trotsande vintermörkret och kölden, de långa aistånden och de ovana förhållandena, äfven den ännu rådande svårigheten att vinna åhörare. På icke mindre än 72 platser har hon hållit ett eller flera föredrag, på 48 bildat föreningar, alltså nära en tredjedel

Efter fotograf. Killehå - Bengt Sjöfverparre.
ANDERSZORNS GUSTAFVASA-
STATY I MORA.

Konstnärshemmet i Mora har i dessa dagar varit föremål för ett lifligt intresse ej blott inom vårt eget land utan också från de många håll ute i världen, där Anders Zorns konstnärskap är föremål för den varmaste beundran. Den 18 februari fyllde mästaren sina 50 år. Vid sådana vägstenar är det vanligt att dröja för att skänka en blick åt den sträcka, som lagts till rygga. Men en konstnärs lif det är hans skapelser, och den bästa hyllning vi kunna ge honom är att tack-samt och ödmjukt söka förstå, hvad han i dessa skänkt samtid och eftervärld.

Som tjuugoårig redan väckte Zorn uppmärksamhet genom sina läckra akvareller, och det blef inom denna konstart han de närmaste åren vann sina lagrar.

Dessa akvareller, hvaraf må nämnas

Zigenarsmedja och *Mona* i Göteborgs museum, *Vårt dagliga båd* i Nationalmuseum, äro utförda i en teknik, som förenar frihet med dristighet, och med en nästan monumental kraft i uppfattningen. Redan nu, på 1880-talet, börjar Zorn sin lysande bana som etsare, i början ännu tveksam men snart nog också här klar i fråga om uttrycksmedlen. Som etsare utbildar konstnären en metod, hvilken kan anses enastående, när det gäller att skildra ljus, luft och ögonblickligt lif. Härigenom intager han en betydande plats för sig i de grafiska konsternas historia och be-

tecknar en af höjdpunkterna i denna. Rosita Mauri, Renan, Madame Simon, Isländska, en mängd porträtt och talrika modellstudier i det fria och inomhus, att uppräknade de yppersta bladen vore att nämna de flesta. Raden räcker ända fram till skrivande dag. Mot slutet af 80-talet eröfrade Zorn sig ett nytt område, oljemålningen, där han pröfvat på att ge bilderna samma lätta säkerhet, samma luftiga ton, som han gjort i akvarellen, men dessutom afvinner oljefärgen nya och speciella verkningar genom den breda och fasta behandlingen. Nationalmuseet förvarar *En skål i Idun* (tillhör sällskapet Idun), *Själff-porträtt med modell*, *Midsommardans*, *Porträtt af Bruno Liljefors*, *Badande kullor*, *Vid Siljan*. Göteborgs museum har *Ute*, *Loftstrappan*, samt i Fürstenbergska galleriet *Natteffekt*, porträtt af makarne Fürstenberg och en panneau med en naken modell. I Thielska galleriet är denna sida af Zorns konst väl företrädd. Bland arbeten i utländska museer erinras om *Maja*, det glada flickporträttet i Berlins Nationalgalleri. Hufvudmotiven för Zorns måleri äro porträttet och den nakna kvinnogestalten, men därtill kommer äfven folkklifsskildringen från hans egen bygd, Dalarna. Öfverallt ger han ett ögonblickligt och frodigt lif, låser fast nuet på duken. Men understundom fyller han äfven framställningen med djup känsla och innerligt allvar. Så framförallt i "Midsommardansen" med dess vemodiga ljus och dess tungsinta par af kullor och masar. Konstnären är kosmopolit till sitt arbetsfält och sitt rykte, men hans bästa strängar anslås dock af hembygdens natur, folkklif och häfder. Dessa sista hyllade han i sin enastående intensiva staty af Gustaf Vasa, rest på den plats i Mora, där befriaren talade till folket. Denna bild är kanske den hittills mest betydande af Zorns ej synnerligt talrika men fullödiga skulpturer. Flertalet af dessa, skildrande det nakna med en vibrerande känsla för formen, äro utförda i helt litet format. Endast fontänfiguren *Morgonbad*, som skall resas utanför Konstakademien i Stockholm, är något större.

Allsidig som konstnär, har Anders Zorn visat sig vara det äfven i öfrigt. Uppe i sitt Mora är han den centrala och ledande personligheten. Han vårdar sig om den gamla konstslöjden, han nitälskar för folkupplifningen, han uppmanar idrotten och väcker lur-låtar och fiolspel till nytt lif. I mer än ett afseende har hans arbete i dessa riktningar varit till gagn och glädje äfven för hela Sverige.

A. L. R.

af de 157 existerande. Också fick hon vid bildandet af Landsföreningen för kvinnans politiska rösträtt säte i dess centralstyrelse och blef föreningens sekreterare och resetalare. Sistnämnda befattning behöll hon till 1908.

Med anledning af hennes sextioårsdag har Landsföreningen utgifvit en festskrift, till hvilken äfven Selma Lagerlöf lämnat ett bidrag. Den stora författarinnans karaktäristik är träffande: "Hon var inte kraftig och van vid mödor, utan det var med uppbyggande af all sin styrka, som hon höll ut, och detta bragte något blidt och försonligt in i hennes sträfvan. Ingen fruktade henne, och hon retade ingen, både storm och hetta mildrades inför henne, och på ett förunderligt sätt blef stillaständets tid öfvervunnen, det började bli växt och förkofran omkring henne. Det kom nytt lif i de halfdöda småfrukterna, de utvecklades och mognade. Och det var med häpnad man såg huru mycket, som hade varit under växt, huru mycket som med ens glänste färdigt och utveckladt."

"Men nu, då man kan öfverskåda hennes verksamhet, då måste man ju fråga sig: 'Hvad var hemligheten med denna kvinnas åtgöranden, på hvad sätt vållade hon omslaget?' Och då märker man, att hon i all stillhet hade satt upp ett nytt mål, så högt och djärf, att vi förut inte hade vågat syfta åt det. Hon dref bort leda och håglöshet inte genom att lindra bördan, utan genom att ställa de största kraf. Hon gjorde slut på stillaständet genom att göra stigningen än brantare. Hon har tänkt stort om oss, och därför har vår sak blifvit henne så helig, att hon själf har kunnat offra sig för den och äfven förmått andra att göra det."

Om rörelsen för kvinnans rösträtt i vårt land fått en lugn och värdig prägel utan ens tillstymmelsen till suffragett-öfverdrifter, är det icke minst Ann Margret Holmgrens förtjänst. Hon har förlänat den något af sin egen äkta kvinnlighet, hvilken man må hoppas den aldrig skall behöfva umbära.

A. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

PRINS EUGEN SAMT ANDERS ZORN MED MAKÅ OCH MODER.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Anders Zorns 50-årsdag, den 18 febr., skall sent glömmas i Mora. I hela bygden visade flaggor, att man var medveten om dagens betydelse; allt folket var

högtidsklädd, och redan på förmiddagen begynte hyllningarna för jubilaren.

Prins Eugen hade kommit med hälsningar från

A. 8 D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF.

FÖDELSEDAGENS LUNCH HOS HERR OCH FRU ZORN: Rundt bordet sitta: närmast fru Emma Zorn och till höger om henne prins Eugen, fröken Holmquist, Carl Larsson, frih. Cederström, fru Torsten Laurin; längst bort Anders Zorn och till höger om honom fru Carl Larsson, herr Torsten Laurin, fröken Larsson, skalden E. A. Karlfeldt och landshöfding Holmquist.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfverparre Sthlm—Öbg

För fotografier.

MONA: *Akvarell.*
(Göteborgs museum.)

MIDSOMMARDANSEN: *Oljemålning.*
(Nationalmuseum.)

Kliché: Kem. A.-B. *Benj. Silfverparre Stlm.—Gbg.*
SOMMAR: *Etsning.*

NÅGRA KARAKTÄRISTISKA MÄSTERVERK AF ANDERS ZORN SÅSOM MÅLARE I OLJA, AKVARELLIST, ETSARE OCH (se sid. 339) BILDHUGGARE.

konungen och drottningen, och dessutom bragte prinsen en praktfull skål af drifvet silfver, den han själf modellerat. — Telegram i hundratal ingingo; och på aftonen gick en imponerande masshyllning af stapeln — facklor upp-

lyste de uppvaktandes led, och Zorns gård var kransad af marschaller. — Tal höllos af landshöfding Holmquist, folkhögskoleföreståndare Romson och Carl Larsson, och körsånger sjöngos.

Efter fotograf.

CARL X GUSTAFSMINNET HÖGTIDLIGHÅLLES I MALMÖ: På Stortorget den 13 februari.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Efter fotograf.

OCKSÅ ETT CARL X GUSTAFS MINNE: Den nyresta slottsstenen i Eskilstuna.

Ystads Gråbrödrakloster, ett af stadens förnämsta medeltidsminnen, kommer sannolikt att inredas till folkbibliotek och museum. Änkefru Clara Lachmann har i dagarna erbjudit sig att ställa 35,000 kr. till stadsfullmäktiges förfogande för ändamålet. Det erbjudna beloppet skulle användas endast för själva inredningen.

Rundt Sveriges land har 250-årsminnet af *Carl X Gustafs död* högtidlighållits. — Från den storslagna högtidlighet hvarmed minnet af konungens dödsdag, den 13 februari, begicks i Malmö, lämna vi ofvan en bild. På Stortorget, där hjältekonungens staty var omgifven af flaggor, defilerade Kronprinsens husarer, skytteföreningar och skolungdom, alla med flygande fanor och klingande spel; stater och kårer, med landshöfding *De la Gardie* i spetsen, och åskådare i tusental hade samlats till den stämningfulla festen.

*

I *Eskilstuna* har å den plats, där det forna *slottet* var beläget, i dagarne rests en sten med inskrift: "Här låg Eskilstuna slott, af våld förstört år 1680". Det är på sitt sätt ett bidrag till *Carl Gustafs-minnets* firande, enär konungen, manufakturstadens grundläggare, ofta och gärna vistades å slottet.

Foto. Hallén, Stockholm.

YSTADS GRÅBRÖDRAKLOSTER — blifvande folkbibliotek och museum.

Foto. Reimers, Gäfle.

FRÅN CARL X GUSTAFS-FESTEN Å GÄFLE TEATER.

själsförmögenheterna, vore man frestad notificera: "Sitt förstasekel fyllde den 20 febr. i år änkefru Anna Christina Andersson i Västervik..."

Faktum är, att den gamla — änka efter 1877 aflidne stadsbyggmästare A. i Västervik — hela sitt lif åtnjutit ovanligt god hälsa, om man undantager ett för något år sedan inträffadt lindrigare slaganfall, från hvars följder hon emellertid nu rätt mycket kryat till sig. Alla själsförmögenheter har fru A. i behåll, för dagens händelser intresserar hon sig lifligt, och om minnen från gamla dagar talar hon naturligtvis gärna. Men så är det heller icke alla som liksom hon ha att berätta om saker och ting som upplefvats under sex konungars tid. — Fru A. har en son och en dotter i lifvet, båda gifta.

Till en viss grad som experiment men också för att eventuellt öfvertagas af statsbanorna har Allmänna Svenska Elektriska Aktiebolaget i Västerås byggt ett nytt stort *elektriskt lokomotiv*, som i dagarna börjat afprövas vid Tomtebodan. — Det är det första större elektriska

Efter fotografen A.

Klubb. Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre Sklm.—Odg.

NYTT SVENSKT ELEKTRISKT LOKOMOTIV.

I Gäfle har Carl X Gustafs-minnet firats genom en af Helsingeregemente den 13 och 14 februari anordnad fest å teatern, därvid bl. a. uppfördes K. A. Melins stämningrika dramatiska episod "Vid Breitenfeld", mottagen med ihållande bifall.

Högtidstalet hölls af regementschefen öfversten frih. Fock.

*

En 100-åring. Finge man enbart döma efter hälsotillståndet och

Efter porträtt.

Klubb. Kem. A.-B. Bengt Sjöfverparre

EN HUNDRAÅRING: ÄNKEFRU ANNA CHRISTINA ANDERSSON, VÄSTERVIK.

växelströmslokomotiv, som byggt i Sverige, och man har grundade förhoppningar om att detsamma skall fungera väl och blifva en god exponent för svensk industriell företagsamhet och förmåga. Det är utfördt som boggielokomotiv med 4 st. motorer 225 å 250 hkr pr st. vid 200 volt och 25 perioder.

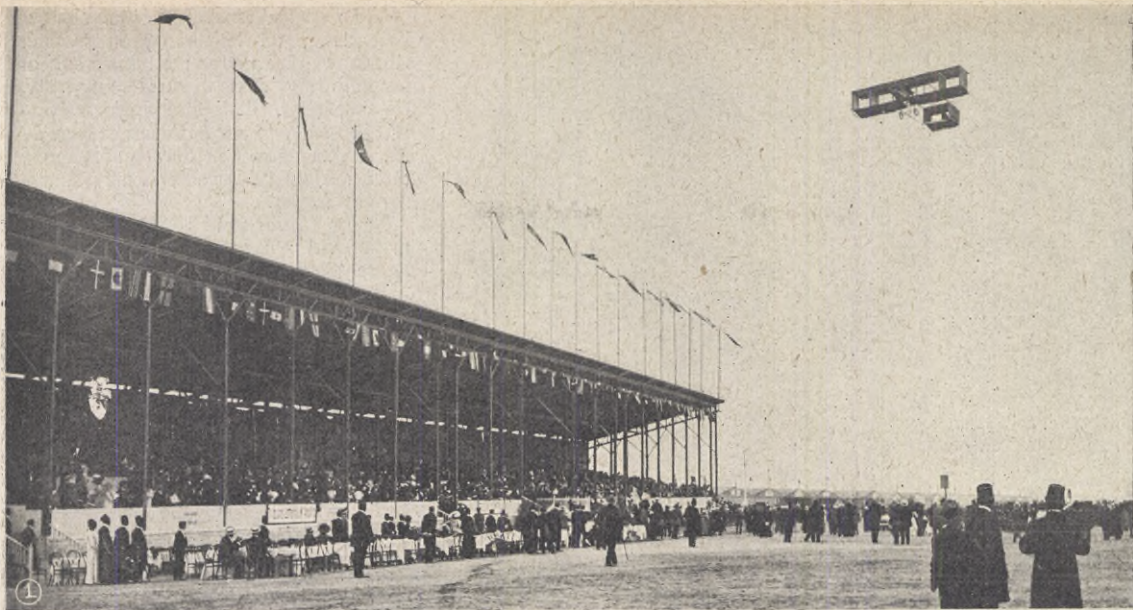
Motorerna äro anordnade två och två med kuggväxel drifvande en mellanaxel från hvilken kraften med vefstakar och koppelstänger öfverföres till hjulen. — Loket är afsedt att som snälltågsmaskin användas för hastigheter upp till 90 km. i timmen.

ANDERS ZORN MED MAKAN OCH MODER.

Kihöls Bengt Sjöqvistsparre.

Samtliga fotografier med Anders Zorn tagna på födelsedagen särskildt för H. 8. D. af vår Stockholmsfotograf.

Efter fotografier.

1. ROUGIER, VINNAREN AF HELIOPOLIS' GRAND PRIX, passerar med sitt Voisin-biplan tribunen. 2. KHEDIVEN AF EGYPTEN ÅSER TÄFLINGARNA. 3. GRADE, DEN TYSKE SEGRAREN I HASTIGHETSTÄFLAN, STARTAR. 4. SFINXEN—KAMELEN—AEROPLANET.

Kilohé; Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sköten—Gbg.

FLYGVECKAN I HELIOPOLIS.

Någon ur aviatikens synpunkt märkligare tilldragelse blef icke *flyg-veckan i Heliopolis*, den vid pyramidernas fot belägna "solstaden"; men förvisso var det en underbar syn att se de moderna flygmaskinerna kretsas omkring sfinx och pyramider.

Rougier, Latham m. fl. hade rätt goda, men ingalunda särskildt anmärkningsvärda prestationer; ett ovanligt stort antal missöden, delvis beroende på ogynnsamt väder, inträffade. (Se äfven föreg. n:r).

AUTOMOBILTÄFLAN STOCKHOLM—GÖTEBORG.

(Till bilderna å sista sidan.)

Kort före H. 8. D:s pressläggning ingår meddelande, att som första vagn i K. Automobilklubbens vintertäflingar till Göteborg inkommit den *svenska vagnen "VABIS I"*, från Vagnfabriken i Södertälje, förd af ingenjör R. Björkman. Huruvida "Vabis" äfven eröfrar vinterpokalen är ej lika säkert, men den har dock till sin och Sveriges heder bestått sitt prof.

Efter porträtt.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

MAJOR WILH. BOLTENSTERN och hans dotter fröken ULLA BOLTENSTERN, båda omkomna vid "Général Chanzy's" undergång.

Vid den fruktansvärda sjöolyckan vid Balearerna, då oceanångaren "Général Chanzy" gick under med man och allt, befunno sig som vi förut nämnt äfven tre svenskar, däribland majoren C. G. W. Bolterstern med dotter, fröken Ulla B., hvilka båda den närmast föregående tiden vistats i Marseille och nu ämnade sig till Algier.

Major B. var född 1848 och hade varit major vid Lifgardet till häst. Han var ägare till Fjerrestads gård i Skåne.

Fröken Ulla B. som vid sin bortgång endast var 25 år gammal, var under det senaste året anställd vid Föreningen Handarbetets Vänner i Stockholm och tillvann sig där ej allenast sina kamraters förtroende och vänskap utan var äfven till följd af sina kunskaper och sitt sympatiska väsen en af Föreningens stora kundkrets gärna anlitad rådgifvarinna.

Tulltjänstemannen MARCEL BODEZ, den ende öfverlevande från "Général Chanzy's" FRAMFÖR TULLKAMMAREN I MARSEILLE: Folkmassan otåligt väntande på att Marcel Bodez skall visa sig.

Efter fotografier.

Kliché: Bengt Sjöbergparre.

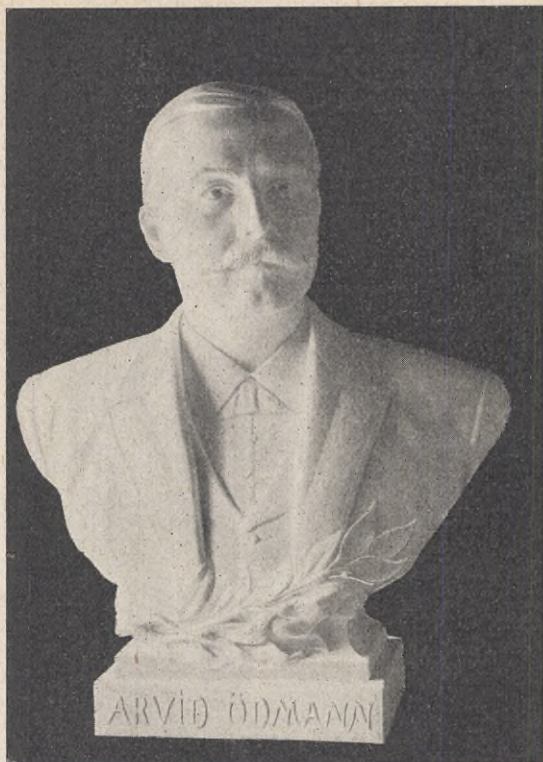

PRINS ACYL, som af fransmännen 1904 gjordes till sultan i Ouadaï i Afrika.

Ett franskt kompani på tre officerare, tio underofficerare och 200 infödda soldater blef nyligen nedhugget, i sultanatet Ouadaï, ej långt från Tschadsjön. Ouadaï lades genom konventionen af juni 1898 under den franska intressären; landet är emellertid ännu ingalunda pacificerad, som nu senast det här nämnda öfverfallet visat.

LORD KITCHENER, den berömda engelske fältherren, nu utnämnd till vicekung af Indien.

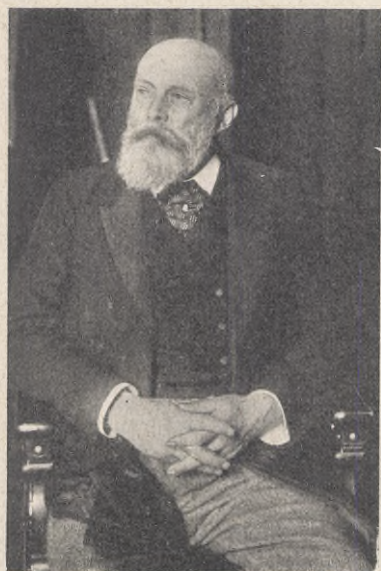
H. 8 1/2 IN. STOCKHOLMSFOTOGRAF. *Kilché: Bengt Sjöforsparre.*
BYST AF ARVID ÖDMAN. Uppställd i K. Teaterns foyer d. 14 februari, vår berömda tenors 37-årsdag som sångare vid operan.

SCEN UR "FRIA HÄNDER" Å K. DRAM. TEATERN: Herr *Personne* och fröken *Oliga Andersson*, innehafvare af huvudroller i K. Dramatiska teaterns senaste nyhet, den danske förf. Otto Benzons komedi. *Foto. Jager, Sthlm.*

Tyska riksdagens president, greve *Udo zu Stolberg-Wernigerode*, afled den 19 febr.

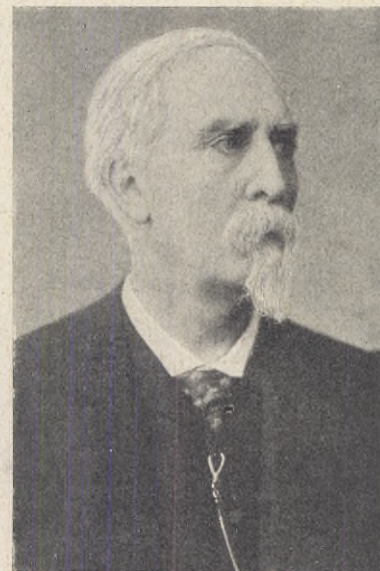
Grefve Stolberg, som tillhörde det

Efter porträtt. *Kilché: Bengt Sjöforsparre.*
GREFVE UDO ZU STOLBERG-WERNIGERODE, den nu aflidne tyske riksdagspresidenten.

Efter porträtt. *Kilché: Bengt Sjöforsparre.*
AUGUST BEBEL, den berömda tyske socialistledaren, fyllde den 22 febr. 70 år.

Efter porträtt. *Kilché: Bengt Sjöforsparre.*
DRAGOUMIS, den under det rådande virrvarret sannolikt nu afgående, nyligen utnämnde grekiske ministerpresidenten.

konservativa partiet, valdes till riksdagspresident i febr. 1907, efter greve Ballestrem. Tidigare hade han varit vice president.

Efter fotograf. Kliché: Bengt Skjerveparre.
DE UPPSEENDEVÄCKANDE MODERNA PLASTISKA FIGURERNA utanför Seccionsutställningen i Wien.

Framför ingången till den i Wien f. n. pågående *seccionsutställningen* finnas uppställda tvenne *egendomliga plastiska figurer*, som väcka en berättigad förvåning hos alla besökande och förbipasserande. På ena sidan en staty i öfvernaturlig storlek, med afslagna fötter och armar, på den andra ett jättestort exotiskt hufvud med en frygisk mössa. De märkvärdiga skulpturverken ha till upphofsman bildhuggaren Mestrosic. Idén är inte inhemsk, utan lånad från Paris — men wienarne ha ändock svårt att förlika sig med de groteska figurerna.

*

Att den torra och rena bergsluften brukar verka välgörande för den mänskliga

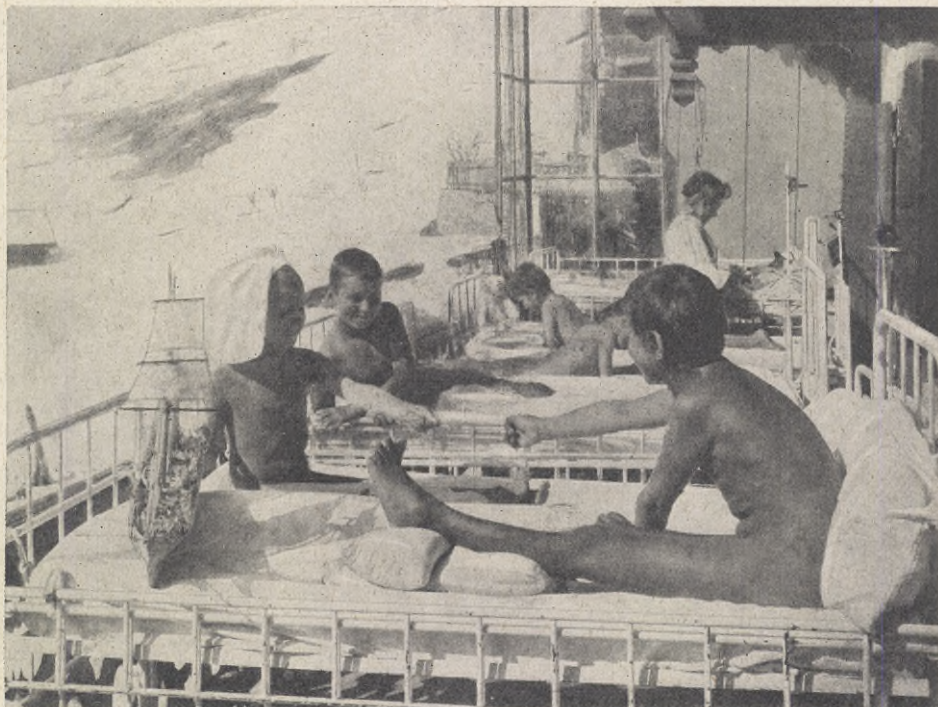
hälsan veta vi litet hvar. Ty uppe på bergen, där solstrålarna icke först behöfva tränga igenom ett förenadt luftlager, kunna de verka med hela sin kraft och framkalla märkliga terapeutiska — läkande — effekter. Solstrålarna besitta ju antiseptiska, bakteriedödande egenskaper, hvaraf man numera betjänar sig vid behandlingen af talrika sjukdomar, som fordom voro föremål för kirurgiska omsorger — tuberkulos, skrofler, rachitis o. s. v. anses knappast numera kräfva några operativa ingrepp.

HVAR 8 DAGS fotograf i Stålm.
FREDERIK VAN EEDEN på besök i Sverige.

På sin föredragsturné genom Europa har *Frederik van Eeden*, Hollands störste nu lefvande diktare och en af de egendomligaste sociala tänkare och experimentatorer vår tid äger, besökt äfven vårt lands hufvudstad.

Sedan man konstaterat de underbara resultaten af den moderna terapeutiken, ha nu de helioterapeutiska ("sol-läkande") instituten icke dröjt att söka sig upp till alperna. — Vår bild ger en god föreställning om metoden för de sjukes skötsel i ett dylikt institut.

Efter fotograf. Kliché: Bengt Skjerveparre.
SOLBAD: Hur man på en schweizisk kuranstalt härdar ungdomen, genom luftbad midt i stränga vintern.

IDROTTSPLATSEN I FALUN. — HR RICHARD JOHANSSON I KONST-
ÅKNING. — DE UNGDOMLIGA VINNARNE AF DAMERNAS MÄ-
STERSKAP I KONSTÅKNING: Stockholmskorna Eva Lindahl (1:sta pris)
och Svea Norén (2:dra pris).

Foto Fornstedt Falun.

Den 12 och 13 februari försiggick tällingarna om svenska mästerskapet å skridsko i Falun å därvarande stora idrottsplats. Obestridd mästare i hastighetsåkning blef den segervane Moje Öholm, Stockholm, medan samtidigt Richard Johansson, Gälle, genom sin eleganta och kraftiga åkning med heder försvarade sitt mästerskap i konståkning.

Svenska trafällskapets tällingar i Stockho m å Norra Brunnsviken hade sin första dag den 13 febr. Sällan eller aldrig har en så stor människomassa som då varit samlad därute — en förvisso glädjande syn för svenska trafällskapet, som nu i tio års tid outtröttligt energiskt arbetat på vår trafports och hästafvels höjande.

Bilden t. h.: SHADELAND HARRY, som vann andra priset i tredje löpn. (2.200 m.), öfverlågset körd af ägaren greve H. Wrangel å Säby. Vid målet.

H. & D:s STOCKHOLMSFOTOGRAF

TRAFÄLLINGARNE I STOCKHOLM: Start å 2,000 meter.

Klick: Ken. A.-B. Hengt Silfverstens Skulptör.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data å nästa sida.

J. E. ELLIOT.
Afgått som president i Svea
Hofrätt.*

J. F. I. AFZELIUS.
F. d justitieråd. Led af Riksd.
F. K. — Stockholm. Nyutnämnd
till president för S. Hofrätt.

P. R. G. W. von HEIDEMAN.
Chef för Skånska trängkåren.
— Hesselholm. Nyutnämnd till
öfverste i armén.*

C. A. C. STÅLHAMMAR.
Nyutnämnd t. öfverste i armén
med förordn. som chef för
Kalmar Regemente.*

L. E. BJÖRKMAN.
Skriftställare. — Borås.
70 år 29 (28) Febr.*

A. PERS.
Redaktör. — Vesterås.
50 år 24 Febr.*

N. A. NILSSON.
Praktiserande läkare. — Öre-
bro. 50 år 13 Febr.*

S. A. HEDIN.
Fil. d.r. — Forskningsresande.
— Stockholm. 45 år 19 febr.*

A. W. KORAEEN.
Apotekare. — Eskilstuna.
70 år 15 Febr.*

O. E. WALLÉN.
Apotekare. — Halmstad.
60 år 25 Febr.*

J. H. HEDIN.
Apotekare. Kommunalmån. —
Lycksele. 60 år 10 Febr.

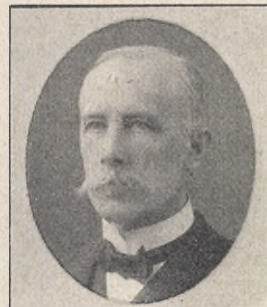
E. CARLSON.
Fröken. Innehar jernhandels-
affär. — Wernamo.
60 år 22 Febr.

O. F. FLENSBURG.
Konsul. Grosshandlande. —
Gefle. 55 år 7 Febr.*

M. R. SAHLIN.
Landshöfding. — Stockholm.
50 år 17 febr.*

K. A. G. OLIVECRONA.
Häradshöfding. — Upsala.
50 år 10 Febr.*

G. A. G. MAURITZSON.
Kyrkoherde. — Burlöv, Lunds
stift. 50 år 27 Febr.*

VECKANS PORTRÄTTGALLERI

* Data här nedan.

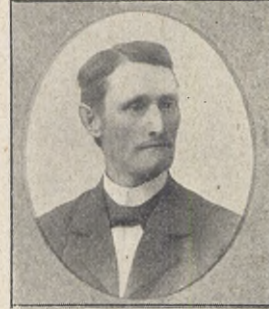
C. WALLANDER
Kronolänsman. — Eksjö.
65 år 16 Febr.*

J. E. JANSON.
Landtbrukare. — Kommunal-
man. — Kopparberg.
60 år 13 Febr.

G. W. OTTERSTRÖM.
Handlande. Stadsfullm. ktig.
— Helsingborg. 50 år 28 Febr.

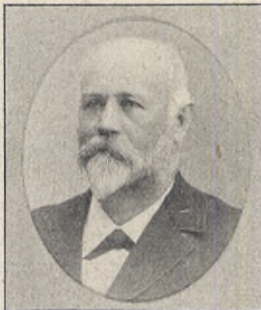
H. JONSSON
Hemmansegare. Kommunal-
ordförande m. m. — Partille.
50 år 20 Febr.

E. L. W. ÖDMANSSON †
F. d. professor. — Stockholm.
F. 31. † 11 febr.*

F. H. KOCKUM †
Bruksegare. — Malmö.
F. 40. † 18 Febr.*

T. SCHULLSTRÖM †
Handlande. — Östra Emtervik.
F. 43. † 11 febr.*

E. A. ROSENGREN †
Fabrikör. — Göteborg.
F. 65. † 16 Febr.*

J. D. ERICSON †
Grosshandlande. — Göteborg.
F. 39. † 13 febr.*

J. LARSSON †
Bankdirektör. — Arvika.
F. 51. † 13 Febr.*

ERIK ELLIOT. F. 44, stud.-ex. 61, ex. t. rättg.-verken 64, kam.-ex. s. å. Vice häradshövding 70, adj. led. i S. Hofr. 74, kammarråtsråd 77, exped.-chef i Landtörsv.-dep. 81, justitiekanslär 86, president i Svea Hofrätt 99—10. Jur. hedersdoktor 1900. Extra led. i Nya lagberedn. 90, ordför. i kommittén ang. förslag till bereg. af upplysn. rör. dömda förbrytare 91—92, led. af kommittén ang. Landt- och Sjöförsvarsdep:ens sammanslagning 94—95 m. fl. kommitteer. Led. af Riksd. A. K. 87.

GEORG VON HEIDEMAN. F. 52, u. löjtn. vid Smål. gren. bat. 76, reptillr. vid Krigshögskolan 82—86 löjtn. v. Svea trängbat. 86, sekret. i direktionen öfver Gymn. Centralinst. 87, major 1900, major o. t. i. chef för Norrl. trängkår 03, öfverstelöjtn. i arm. 04, öfverstelöjtn. o. chef för Skånska trängkåren 07; i dagarne utnämnd till öfverste i armén. Led. af K. Krigsvetenskapsakademien sedan 1900.

CARL-ADAM STALHAMMAR. Född 53, u. löjtn. vid Kalmar regte 73, kapten 94, öfverstelöjtn. vid Första Lifgren.-reg:et 04; i dagarne utnämnd till öfverste i armén samt förordnad att t. v. vara chef för Kalmar regte. — Äger egendomarne Salsnult, Sjögle och Störstorp (Jönk. l.) samt villan Casémi i Eksjö.

LORENS BJÖRKMAN. Efter skolstudier i Tyskland landtbrukselev och godssegare. Lärare vid Ryssbylunds landtr.-skola 67—68 och vid Blek. folkskolaskola 71—86. Redaktör för tidningen Karlshamn under nära 20 års tid till 91. En af svenskt djurskyddsarbets verksamaste personligheter — betydande skriftställare inom djurskyddsområdet.

ANDERS PERS. Blef vid 16 års ålder småskollärare och senare folkskollärare i sin hemsocken. Förvaltare vid större landbruk i Vestmanland 87—97. Inköpte sistn. år A. F. Bergs boktryckeri och Vestmanlands Läns Tidning. Led. af stadsfullmäktige i Vesterås 04—06, mångårig revisor

i Riksbankens afd.-kontor, led. af Frisinnade pressföreningens styrelse och Lars Hiertas stipendienämnd inom Publicistklubben m. m. Känd föreläsare och intresserad nykterhetsvän.

NILS NILSSON. Stud.-ex. 82, med. lic. 93; bitr. läkare v. Örebro lasarett 93—95, sedan dess prakt. läkare. En af svenska fredsrörelsens verksamaste personligheter, blef N. 94 ordför. i Örebro fredsförening; 1900 ordför. för Sveriges Freds- och Skiljedomsförening; stiftade Sveriges Freds förbund 05 och har ständigt varit dess ordförande, m. m. Representant för Sverige i Fredsbyrån i Bern 07. Förf. t. brotyrer och uppsatser i fredsförägan.

SVEN HEDIN, vår frejdade Tibetforskare, har vid upprepade tillfällen förekommit i ord och bild i H. S. D. och hänvisa vi till årg. III: 41, VII: 4 och IX: 43. Med vårt porträtt å omstående sida ha vi endast velat omnämna 45-årsdagen. Som ett apropos anteckna vi att pågående Riksdags statsutskott i dagarne tillstyrkt det af K. M:t äskade anslaget af kr. 75 000 till bearbetning och utgifning af de vetenskapliga resultaten af dr. H:s resa i Centralasien 06—08, och det är väl att både hoppas och antaga att Riksdagen gör utskottets beslut till sitt.

ADOLF KORÄEN. Innehar apoteket Kronan i Eskilstuna sedan 74. Stadsfullmäktig 76—08, led. af drätselkammaren 76—79, mångårig led. af hälsovårdsnämnden, skolrådet och kyrkorådet

OSCAR WÄLLÉN. Apotekare i Hvetlanda 75, i Halmstad 06; verkst. direktör för Lannaskede brunnbolag sedan 02. — På sin tid kommunalman i Hvetlanda.

OSCAR FLENSBURG. Etablerade 80, jemte fadern, firman F. O. Flensburg & Co i Gefle. — Tysk konsul sedan 84. Stad. fullmäktiges ordförande sedan 07; ordförande i Gefle stads sparbank; ledamot af Gefle—Dala järnvägs Abs. direktion, af Gefle—Ockelbo järnvägs Ab. och styrelse samt af Bank A. B. Stockholm—Öfre Norrlands styrelse.

MAURITZ SAHLIN. Generaldirektör och chef för Telegrafstyrelsen 02—04, för Järnvägsstyrelsen 04—07; t. f. landshövding öfver Stockholms län sedan 08. Ordförande i direktionerna öfver Södertelje kanal- och slussverksbyggnad, öfver K. Veterinärinstitutet, styrelseledamot i A. B. Sundsvalls Handelsbanks Afd.-kontor i Stockholm. Helseidporträtt i årg. V: 6.

ÅKEL OLIVECRONA. Stud.-ex. 78, jur. utr. kand. 84, v. häradshövding 86. Adjung. led. i S. Hofrätt 93—94. Häradshövding i Upsala läns Mellersta domsaga 1900. Leder såsom bitr. lärare vid Jurid. fakulteten i Upsala den prakt. kursen för jur. stud. från 1910. Stadsfullmäktig sedan 06, ordf. i styr. för länets arbetsförmedl. sedan 08.

GOTTHOLD MAURITZSON. Stud.-ex. 78, prästvigd 84, kyrkoherde i Höganäs 96, i Burlöf sedan 08. På sin tid ordför. i Höganäs fattigvårdsstyrelse. Kommunalnämnd och stämna 99—07, styr.-led. i Höganäs sparbank 1900—07.

CHRISTIAN WALLANDER. Stud.-ex. 63, kronolänsman-ex. 79, privatlär. 68—75, landtmät.-elev 75—78, e. o. landskansl. 78, kronolänsman i Visingsö distr. 80, i S. Vedbo huds n. distr. sedan 83; stadsassör i Eksjö 84—86, t. f. häradsskrifv. 88 o. 91. Led. af styr. för A. B. Eksjö Folkbank sedan 89 och sevan 92 dess vice ordför.; led. af stadsfullmäktige sedan 95, af skolråd sedan 96.

ERNST ÖDMANSSON †. Stud.-ex. 49, fil. dr 53, kir. mag. 61, med. dr 62; under ett antal år amanuens eller underläkare vid olika sjukhus; docent 63, adj. 64 och e. o. prof. 69, allt vid Karolinska institutet, älsked

HVAR 8 DAGS fotograf 4 Sthlm.

HEDERSPRIS FRÅN KEJSERL. AUTOMOBILKLUBBEN I BERLIN till K. automobilklubbens i Stockholm vintertäflingar 20—23 febr. Pokalen, af förgylldt silfver, är 45 cm. hög.

06; öfverläkare vid Stockholms stads och läns kurhus 69—88 och vid sjukhuset S:t Göran 88—98 Sveriges ombud i hyg. kongressen i Bryssel 76; Sv. läkarellskapets ordförande 75—76 och sedan 03 dess hedersledamot. Flerårig led. af direktionen öfver Nya Elementarskolan, af Stockholms stadsfullmäktige och af K. Vetenskapsakademien. Medicinsk författare.

FRANS KOCKUM †. Elev vid Tekn. skolor och Bergsakademier i in- o. utlandet 54—61. Verkst. direktör för F. H. Kockums Tobaksfabrik och Kockums Järnverks A. B. sedan 66; ingick senare som styrelseledamot i andra af fadern anlagda företag, såsom Kockums Mekaniska Verkstads A. B., Mattsonska Bryggeriet, Sockerbruket i Landskrona, Kongbolaget m. fl. Mångårig och framstående ledamot af Malmö stadsfullmäktige, Navigations-skolans direktion; sedan 97 ledamot af Skånes Enskilda Banks Centralstyrelse.

TAGE SCHULLSTRÖM †. Delägare i firman Bröderna Schullström i Östra Emtervik. Nämndeman 82—08, verkst. direktör i Sparbanken 89—1900, ordf. i Vermf. Brandstodskommitté 76—09, landstingsman 96—09.

EDVIN ROSENGREN †. Helt hänvisad till själförsörjning kom han tidigt i smedlära och hade vid 21 år arbetat sig fram till smedmästare. Verkstad inrättade han 86 och började med kassaskåpstilverkning, 07 uppbyggdes fabrikk på Hisingen och sedan 07 arbetade han nästan uteslutande på den storartade tillverkning af kassaskåp och kassahälf, som förvärfvade fabriken ett välberättigadt anseende både inom och utom vårt land.

JOHAN ERICSON †. En af grundläggarna af firman J. D. Ericson & Co: (sedermera aktiebolag) i Göteborg och af Sandhems trävaruaktiebolag.

JOHAN LARSSON †. Ingick efter tjänsteöring som underoff. vid Vermlands regte i landstaten och avancerade härinom till kronolänsmän i Jösse härads östra distrikt. Kontrollant vid Vermlands Ensk. Banks kommiss.-kontor i Arvika 98—08 då L. utnämndes till direktör för kontoret. — I Arvika köpings kommunala lif har L. verksamt deltagit såsom kommunalfullmäktig (v. ordf.), led. af byggnadsnämnd, hälsovårdsnämnd m. m.

INNEHÅLL: Ann Margret Holmgren. — Anders Zorns 50-års dag. — Svenska minnen. — Flygveckan i pyramidernas land. — Svenskar omkomna vid "General Chanzy's" förlisning. — Porträtt och bilder för dagen. — Svensk sport och irott. — Veckans porträttgalleri. — Automobiltäflingen Stockholm—Göteborg.

1. VID STARTEN I STOCKHOLM: DIR. GUSTAF SALOMONSEN, hvars De-launay-Belleville fördes af ing. R. Svendsen. — H. 8 D:s Stockholmsfotograf. 2. NÄR DEN FÖRSTA AUTOMOBILEN — VABIS I — ANLÄNDE TILL MÅLET I GÖTEBORG. Foto. Hasselblad. Göteborg. (Se text å sid. 345).

VECKANS DAGAR

15 febr. *Brittiska parlamentet sammanträder åter, efter de förrättade nyvalen till det upplösta underhuset. Partiställningen i underhuset är: 274 liberaler, 273 unionister, 82 nationalisterna (däraf 12 oafhångige) och 41 arbetare.*

— Från London bekräftas, att brittiska amiralitetet gifvit order om uppköp af 50,000 ton olja att användas i stället för stenkol å marinens fartyg. De engelska tidningarna beteckna detta såsom »den största revolution inom marinen sedan ången aflöste seglen».

16 febr. *En fransk expedition öfverfallas och nedhugges i sultanatet Ouadai, Afrika. 13 officerare och underofficerare samt 200 svarta soldater dödas.*

— Danska Ostafrikanska kompaniets ångare »Kambodja», på resa från Fredriksstad till Kapstaden, strandar under en våldsam snöstorm vid Hvalöarna på norska kusten. 13 man räddas, 16 drunkna.

18 febr. *Meddelas synnerligt oroande rykten från Athen, där krisen synes vara på sin spets.*

19 febr. *En fruktansvärd iskall snöstorm drager fram öfver de amerikanska väst- och mellanstaterna. Äfven i England rasar en häftig storm, som kräfver flera människolif och anställer stor förödelse.*